

žalobu ve smyslu § 37 ex. řádu. Účelem žaloby té je zejména, by nebylo upotřebeno majetku třetích osob k uspokojení věřitele. Podmínkou vylučovací žaloby jest, by šlo o předmět exekucí dotčený a by k němu nebo k jednotlivým předmětům příslušenství nemovitosti do exekuce vzaté příslušelo žalobci právo, nedopouštějící výkon exekuce. Zákon nerozlišuje, zda jde o právo věcné či osobní. Žaloba vylučovací, která je žalobou určovací, čelící k určení nepřipustnosti exekuce, při čemž zájem žalobcův jest dán již tím, že exekucí byla dotčena jeho práva, jež ji nedopouštějí, jest přípustná i tehdy, je-li předmětem exekuce osobní nárok. Právem nedopouštějícím výkon exekuce podle § 37 ex. ř. nelze rozuměti jen právo vlastnické, i pouhý obligační nárok na vydání věcí, jež dlužník, nejsa jejich vlastníkem, má ve své moci jen jménem třetí osoby, opravňuje tuto k podání vylučovací žaloby (srov. rozh. čís. 8740 a 11170 sb. n. s.). Účelem žaloby podle § 37 ex. ř. je tedy ochrana takových práv proti újmám, jež přísluší třetím osobám z vedení exekuce proti jiné osobě jako povinné. Provedením vnucené správy zmařen by byl v souzeném případě zřejmě nárok žalobců na sklizeň roku 1930, tím by bylo totiž vsaženo do majetkové sféry žalobců. Jejich dohoda, že za 30.000 Kč sklídí úrodu luk a ozimem osetých polí a na zbývající části mohou oseti jař a sázeti brambory, je postoupením pachtovních práv, ať se k němu hledí jako ku převzetí pachtu nebo jako k podpachtu. Touto smlouvou nabyli žalobci práva dříve povinnému patřícího z pachtu, skliditi užitek z pachtovaných pozemků, právo to se stalo součástí jejich jmění a vyšlo z jmění povinného, takže by jeho speněžením ve prospěch vymáhajícího věřitele tento došel úkoje ze jmění třetí osoby, porušuje tak její právo. To však není přípustné, poněvadž podle zákona může vymáhající věřitel k uspokojení své pohledávky sáhnouti jen na jmění dlužníkovu a nesmí býti uspokojen z majetku třetích osob, čemuž by však v případě, že by se vedená exekuce neprohlásila za nepřipustnou a se nezrušila, skutečně tak bylo. Exekuce vedená na majetkové právo v pachtu, které dlužník postoupil již jinému, není totiž přípustná, kdyby věřitel došel uspokojení z majetku třetí osoby. Touto třetí osobou jest rozuměti každou osobu různou od osoby povinného. Nejde tu o případ § 119 ex. ř., jak mylně má za to odvolací soud, protože dlužník nezczizil jen část svých práv třetí osobě, nýbrž zczizil veškerá práva, jež jsou exekucí dotčena.

Čís. 11621.

Není nařízeno, by se podpis svědků posledního pořízení (§ 579 obč. zák.) stal v přítomnosti zůstavitelově.

(Rozh. ze dne 29. dubna 1932, Rv I 1766/31.)

Žalobě, by bylo určeno, že závěť zůstavitelky ze dne 8. srpna 1929 jest platná, bylo vyhověno soudy všech tří stolic.

Nejvyšší soud uvedl v otázce, o niž tu jde, v

důvodech:

Nelze souhlasiti s výtkou žalované, že jest závěť neplatná proto, že ji svědci poslední vůle nepodepsali před zůstavitelkou, nýbrž na chodbě bezprostředně přede dveřmi nemocniční místnosti, kde ležela zůstavi-

telka. Ustanovení o tom, jak se má státi podpis tří schopných svědků, před nimiž musí zůstavitel učiniti výslovné prohlášení zákonem požadované, uvedeno jest podrobně ve třetí větě § 579 obč. zák. Podle něho musí se svědci podepsati s doložkou, poukazující k jejich svědeckému poslání, buď uvnitř nebo zevně, ale vždy na listině samé, nikoli na obálce. V ustanovení tom, které tvoří pro sebe samostatnou větu, není tudíž podle jeho doslovu nařízeno, že se podpis svědků má státi v přítomnosti zůstavitelově, a nelze důvodně pochybovati, že by to byl zákonodárce vyslovil, an jinak podrobně v ustanovení tom předepsal, jak má býti podpis svědků připojen. Ze souvislosti s ustanovením druhé věty zákona, rovněž pro sebe samostatné, nelze rovněž usouditi na tento úmysl zákonodárce, ano ustanovením druhé věty bylo jen předepsáno, jakým způsobem má učiniti zůstavitel projev požadovaný zákonem. Neobstojí tudíž výtká, že odvolací soud posoudil věc nesprávně s hlediska právního, neshledav závalu platnosti posledního pořízení v tom, že je svědci podepsali na chodbě před místností, kde ležela zůstavitelka.

Čís. 11622.

Sprostředkovatelská smlouva.

Byla-li ujednána splatnost provise při plnění smlouvy (při dodání nebo při zřízení záruky za dodání), jest objednatel, nebylo-li jinak u这件áno, povinen platiti provisi, i když nedošlo ke splnění, leč že se tak stalo právem nebo z podstatných důvodů.

Lstivé zrušení smlouvy nesprošťuje závazku ku placení provise. Za lstivé zrušení proti sprostředkovateli jest pokládati každé úmyslné zrušení sprostředkované smlouvy, jež se nestalo právem a pro něž nemá objednatel nutkové důvody. Jest na objednateli, by prokázal, že zrušil smlouvu právem nebo důvodně a že toto jeho jednání nelze považovati za vyhýbání se závazku ku placení provise.

Není dostatečným důvodem ke zrušení smlouvy, že spolusmluvník byl v neutěšených finančních poměrech a že se dříve vyrovnal, mohl-li přes to smlouvu splniti.

(Rozh. ze dne 29. dubna 1932, Rv I 27/32.)

Žalobkyně jako postupnice sprostředkovatele domáhala se na žalované firmě zaplacení provise. Žalobě bylo vyhověno s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů :

Nesprávné právní posouzení spatřuje dovolatelka v tom, že odvolací soud pokládá storno smlouvy, ujednané mezi ní a firmou S. o dodávku dřeva, za její zavinění, protože zmařila podmínku, na níž byl žalobcův nárok na provisi závislý. S dovolatelkou však nelze souhlasiti. Neprávem vykládá ustanovení provisní dohody, »že se provise vypočítá z každého jí odevzdaného případně od ní přijatého pevného nebo prostorového metru a že provise jest splatná při odevzdání, případně odebrání, nebo, když se dá záruka za dodání, v době dané záruky« — tím způsobem, že obsahuje podmínku, že, kdyby žalovaná neprávem stornovala sprostředkovanou dodací smlouvu, by nebyla povinna platiti sprostředkova-